دوره دوم شماره ۳ سال دوم - ۳ شنبه ۵ جمادی الثانی ۱۳۴۱

قرن بیستم

۳ دلو ۱۳۰۱ - ۳۲ ژانویه - صفحه اول

محل اداره - طهران - خیابان شاه آباد

عنوان تلگرافی قرن بیستم - نمره تلفون ۹۷
صاحب امتیاز - میرزاده عشقی مدیر مسئول عباس اسکندری

هفته سه شماره - تک شماره ۶ شاهی

قیمت اشتراک	یکساله	شش ماهه	سه ماهه
داخله	۸۰	۴۵	۲۵
خارجه	بعلاوه اجرت پست		

تعیین قیمت اعلان با دفتر اداره است

لوایح خصوصی درحکم اعلان تشخص قیمت آن با دفتر اداره است

قسمت سیاسی

عده وکلای مخالفین کابینه در مجلس به چهل و هشت نفر رسیده است

اصل شصت و هفتم قانون اساسی

در صورتیکه مجلس شورای ملی یا مجلس سنا باکثریت تامه عدم رضایت خود را از هیئت وزراء یا وزیری اظهار نماید آن هیئت یا آن وزیر از مقام وزارت منعزل میشود مانوجه وکلای محترم را باین ماده جلب نموده میگوئیم عجالتا که عده مخالفین قوام السلطنه بیش از عده طرفدارانش است مداخله در امور و ادامه کابینه او چه صورت دارد آیا بر خلاف قانون اساسی نیست ؟

قسمت اجتماعی

الفبای فساد اخلاق

هر کس پول داد برای او باید کار کرد و چندان عقیده مسلک موهوم است (وثوق الدوله)

میرزا احمد خان قوام السلطنه زرنگ نیست .

امروزه بنا هر یك از دستجات طرفدار زمامداری قوام السلطنه حرف بسه زنید گم و پیش تابین قوام السلطنه را تصدیق نموده ولی در پایان آن تصدیق اظهار میدارند :

قوام السلطنه پهلوان سیاست مدارهاست دیدید چقدر استقامت کرد دیدید در مقابل آن همه حملات و گلای اقلیت تا چه پایه پایداری خرج داد و چطور بیملاحظه همه را جواب داد فهمیدید این مرد چقدر لایق است تصدیق کنید که قوام السلطنه زرنگ است !

خیر تصدیق نمی‌کنیم قوام السلطنه زرنگ نیست .

قوام السلطنه خودش را در جریانی انداخته است که هرکس لایق درجه اولی هم زمامدار بشود وجود را در آن جریان بیاندازد کابینه اش دوام خواهد کرد

قوام السلطنه بسیاست بانها پول بکیر پول میدهد قوام السلطنه از شاگردان الفبای فساد اخلاق نگاهداری می کنند و آنها هم ازاو نگاهداری میکنند .

قوام السلطنه بهلوان چی هاباسرباب کاسب به غوغا برپا گردن کش عامزد میدهد که برای او سینه بزنند

قوام السلطنه نمیباشد بهترین عنصر باشد وقتی این کارها را کرده البته دوام خواهد کرد

قوام السلطنه نمیباشد بیکاره ترین آدم باشد وقتی در این جریان خودش را انداخت زرنگ ترین و پهلوان ترین مردم در انظار جلوه خواهد کرد

بروید در یك رود خانه که ماهی دارد تماشا کنید آن ماهی که با جریان و روش آب شنا می کند چنان بسرعت شنا می کند که انسان ساده باستادی آن ماهی در شنا وری آفرین می فرستد

بی اطلاع از این نکته که آن ماهی را آب می برد و کرانه او ازسایر ماهی هازرنگ تر نیست ولی اگر یك ماهی را دید که بر ضد جریان وروش آب شنا می نماید بیچاره با تلاش زیادی کمی کند آهسته آهسته حرکت می نماید انسان ساده خیال می کند که آن ماهی ابل ترین ماهی است بی خبر از اینکه جریان آب مانع سرعت حرکت اوست

قوام السلطنه هم حکم آن ماهی اول را دارد قوام السلطنه را جریان رشوه و ارتشاء تند سیر میدهد و زرنگ بنظر جلوه میدهد مستوفی الممالك ومشیر الدوله را ضدیت با جریان احزاب کاسب وعناصر مزدور بیکاره وغیره زرنگ معرفی کرده .

والا نه قوام السلطنه زرنگ است و نه مستوفی الممالك ، مشیر الدوله بیکاره می آگرائید ؟ قوام السلطنه زرنگ است ؟

او را مجبور کنید یکی دو هفته پول از خزانه این ملت مسکین بساعی مخالف بر ندارد و با طرافیان کاسب و مزور ندهد اگر پس از دو هفته نیفتاد آن وقت من و همه عقیده های من تصدیق خواهیم داشت که قوام السلطنه زرنگ است

قوام السلطنه اگر نتوانست دو هفته مانند مشیر الدوله و مستوفی الممالك دستهای دیگران را نپذیرد و دوام کند آنوقت ما تصدیق خواهیم کرد که قوام السلطنه زرنگ است

قوام السلطنه اگر نتوانست چندروزی توصیه و مطامع بعضی از متنفذین پولکی مرکز را اطاعت ننماید ودوام کرد

آنوقت ما تصدیق خواهیم داشت که قوام السلطنه زرنگ است

قوام السلطنه راپولکی ها با حالا نگاهداری کرده اند همان چندروز قبل ملتك آزادیخواهان قوام السلطنه را از کارکنان می‌دانست باید تا عمر دارد ملون هزاداراش باشد که از جاله میدان هرچه فعاوکاه فروشها و قاپاها دار بود بمجلس کیسل دادن که ما تواهم مطالب حقه خودمانرا بگوئیم و بدورهٔ مطلوب سری او خاتمه دهیم

قوام السلطنه خودش زرنگ نیست پولش زرنگ است

الفبای اخلاق قوام السلطنه را زرنگ کرده است مجموع عقیده . (هرکس داد پول داد برای او باید کار کرد) - قوام السلطنه را صاحب طرفداران بی شمار نموده و زرنگ جلوه داده

اگر این الفبای فساد اخلاق را وثوق الدوله در این جامعه تدریس ننمود بود قوام السلطنه اساسا رئیس الوزراء نمیشد برفرض هم میشد کابینه اش دو هفته بیش دوام نمیکرد

کار الفبای فساد اخلاق بجائی رسیده است که امروز هریك از روسای ادارات معروف بدزدی شوند باعث ترقی آنها و مرده زیاد پیدا می کنند یعنی دسته جات سیاسی کاسب می نهند که آن رئیس اداره هم از لوجه های وثوق الدوله است و ممکن است از انها استفاده شود

مثلا مولیتر وقتی اعلان شد که اختلاس کرده است طرفداراش زیاد شد آرسن خان مدیر تلگرافخانه وقتی معروف شد که دزد است مرید اش زیاد شد و بعلاوه رئیس الوزرای وقت هم طرفدار اوشد فهمید که کابینه اش زاد اطرافی های او می‌توانند استفاده کنند در یك هیجو محیطی معرفی کردن دزد ها خدمت کردن بانهاست اینها همه نتیجه شیوع الفبای منحوس فساد اخلاق وعقیده هرکس پول داد برای او باید کار کرده است .

رفقا ما نباید خیلی از شخص قوام السلطنه نگران باشیم ما باید فقط و فقط از این الفبای فساد اخلاق به ترسیم پس اگر قوام السلطنه از این ممالک خارج گردد وثوق الدوله هم قدغن شود دیگر وارد ایران نشود تازه این الفباء منحوس یعنی عقیده (هرکس پول داد باید برای او کار کرد) هزار ها قوام السلطنه و وثوق الدوله به جهات گاشتان تحول خواهد داد

رفقا ما باید تخم این الفبارا برچینیم قوام السلطنه امروز وفردا خواهی نخواهی از زمامداری خواهد افتاد ولی این الفبا طوری نمی کشد که او را دوباره روی کار می آورد ما باید ریشه این الفبارا ازاذهان عامه بکنیم ما باید بوسیله جنگهای اخلاقی شاگرد های دیپلمه این الفبارا محو کنیم و معتقدین بعقیده هرکس پول داد باید برای او کار کرد را چنین تلقین نمائیم که اوده حقیقی ملت از معاشرت آنها عار داشته از الفبا پرهیز نمایند

و این صورت نمیگیرد مگر وقتیکه ما برویم توی کلا تمدنها توی باراریها و بانها بفهمانیم مطالب از چه قرار است صد هزار تومان پول شما را میدزدند و صد تومان از آن را باین شماها خرج می کنند

میرزاده عشقی

پروتست بر علیه خیانت

حضور مبارك مدیر روشن ضمیر جریده فریده ملی قرن بیستم

زحمت عرض میدهد بنام آزادی مطبوعات وقلم این جمله ذیل را در گرامی نامه محترم درج فرموده و داعیان را قرین امتنان فرمائید مامضا کنندگان ذیل بنام آزادی و استقلال مملکت در سیاست استقلال بیاد ده قوام السلطنه و وثوق الدوله خائن وطن فروش متنفریم واز طرفداران سیاست او درهر لباس و بهر اسم باشند باصدائی که فضای دنیارا پر کند اظهار تنفر میکنیم و در هر زمامداری که آزادی و استقلال و ثروت طبیعی خدا داد مارا برای اطماع شهوت خود بثمن بخس باجانب بفروشد وسیاست اجنبی را بمنافع ایران ترجیح دهد ماورا زمامدار ندانسته و شدیدا اعتراض میکنیم وخدمت هیئت محترم مدیره متبلك دامت افاضاته با صدای بلند عرض میکنیم بعداز هفده سال عمر مشروطیت ما ترقی معکوس نمی کنیم وبرای استماع مطالب حقه شما راجع بمنافع ایران در ساعت مذکور اعلان وابلاغ حاضر وبرای هرگونه دفاع از اشخاص معلوم الحال حاضر واز هیچ گونه تهدید اندیشه نداریم

تهران ۳۰ جدی ۱۳۰۱

محمد جائی فروش - سید عباس قهوه چی - استاد حسینعلی بناء - اقبال مهدی - میرزا کوچك بزاز - آقاسیدعباس بزاز - احمد - نایب علی قهوه چی - حسین - علی طهرانی - حسین کاشانی - علی اکبر تاجر طهرانی - میرزاعلی آقای تاجر - محسن تاجر طهرانی - سید محمود - سماورچی طهرانی - احمد حسین طهرانی - محمد اوفه - علی زف - مشهدی مصطفی سمسار - رجب علی تاجر شهزادی - علی اصغر حسین زاده - جعفر تاجر کاشانی - هادی آهنگر - اسماعیل تبریزی - آقاصدر احمدی - غلامعلی قهوه‌چی - ابوالقاسم قهوه چی - آقا رضا کاشانی - محمود کاشانی - حسن قلیچ‌داغی - غلامحسین تاجر طهرانی - میر آقا تبریزی - محمد واعظ زاده - مشهدی رضا - حاجی نایب اشتهاردی - حسن اصفهانی - میرزا حسین - سید اسدالله - سید حبیب‌الله - احمد آقا کاشانی زاده - سید حسن - عباس تریاکچی یزدی - احمد سحری - میرزا رحیم جواهری - میرزا حاجی آقا - میرزاعلی اصغر جرم فروش - میرزاعلی دلال - میرزاهادی سمسار - حاجی سیدصادق تاجر طهرانی - آقا میرزا حسین سماور چی - عبدالله کمالیان - آقا رحیم دلال کاشانی - میرزا عباس حریر فروش - علی اصغر بزاز - شکرالله کاشانی - میرزا عباس بزاز کاشانی - میرزا علی اصغر بزاز کاشانی - سید نعمت الله کاشانی - حسین واعظ زاده - غلامنقی کاشانی - حسن کاشانی - میرزا حسین - محمود کاشانی - محمود - آقا کریم بزاز - میرزا علی اکبر بزاز - فرج الله توسلی بزاز - آقا غلامحسین توسلی بزاز - میرزا محمد دلال

www.iran-archive.com

اخبار داخله

حسن انتخاب

آقای موسی خان ، که یکی از مامورین با شرافت و درستکار وزارت مالیه هستند و سابقا پیشکاری مالیه فارس و کل کات جنوب را عهده دار بود و اداره مالیات غیر مستقیم را ایجاد کرده بودند

بعد از مراجعت از ماموریت اخیر پیشکاری مالیه آذربایجان از طرف رئیس کل مالیه بمعاونت اداره مالیات غیرمستقیم برقرار گردیدند

یکخدمت دیگر باستقلال ایران

یك خدمت دیگر باستقلال ایران بموجب طومار مخصوصی کنفرانس لوزان نماینده کردستان را پذیرفته و انگلیسها برای پذیرفته شدن این نماینده عجیب فوق العاده کمك کرده اند .

نمایندگان روس وعثمانی ازشناختن آن اجتناب نمود ورعایه اوپرنست نموده اند .

در وزارت امور خارجه

پس از اختتام جلسه هیئت وزراء در دربار آقای رئیس الوزراء بعمارت وزارت امور خارجه تشریف برده وبر طبق وقتی که قبلا تعیین شده بود کنت شولنبرك وزیر مختار جدید الورود دولت آلمان برای معرفی بخدمت آقای رئیس الوزراء رسیده مدتی در آنجا توقف وپس از مذاکرات مراجعت نمودند .

تهیه کشتیهای تجارتی

بموجب اطلاعات واصله از آلمان پس از مراجعت کشتی هامبورك که ببندر انزلی آمده بود آلمانها در نظر دارند برای بهار آینده چندین کشتی آلمانی از هامبورك ازطریق رود خانه ولگا عازم انزلی نمایند وبرای اجرای این مقصود مشغول تهیه کشتیهای زیادی هستند و به قراریکه معلوم شده است تجربه امسال در خصوص آمدن ببندر انزلی نتیجه مطلوبی بخشیده است .

ترمیم خرابی ها

بطوریکه اطلاع یافته ایم برای ترمیم خرابی ها و جلوگیری از قحط وغلا در ارومیه وغیره که از سابق محصول اهالی از دست رفته و پریشانی و عسرت پیدا کرده اند اولیای دولت مطالعات عملی نموده واخیرا تلگرافی ازطرف وزارت مالیه به پیشکاری مالیه آذربایجان مخابره شده که هرچه زودتر صورتی ازخرابی های ارومیه و اطراف وکسر محصول و سایر مسائل لازمه را تهیه وبوزارت مالیه ارسال دارند از وزارتداخله نیزبایالت آذربایجان تلگراف شد که درخصوص تهیه صورت مزبور باپیشکار مالیه مساعدت نموده و وسایل لازمه را برای اجرای مقصود و ترمیم خرابیهای سابقه تهیه نمایند .

برای امنیت راه

چون راپورت های سابق مشعر بود که راه لوط و خویس و نمرماشیر بدون مسلحظ بوده وقوای امنیه کامل برای حفظ وبدرقه قوافل نیست وقوافل مناسبت نبودن مسلحظ مالده اند لذا از طرف اولیای دولت بمامورین لشکر شرق امر شده است که عدهٔ جمازه سوار نظامی در راه مزبور بگمارند تاقوافل و مکاریان را بدرقه نموده امنیت آن راه را محفوظ دارند برای تاکید حقوق سرحدی آنها نیز بوزارت مالیه تاکید شده است .

مناسبت آلمان و روسیه

اطلاعاتیکه از روسیه میرسد مشعر است که پس از انعقاد عهد نامه رابالو عهد نامه ایست که بین روسیه و آلمان درشهر رابالو منعقد گردیده است)روابط تجارتی و اقتصادی بین آلمان و روسیه خیلی صمیمانه شده است ، اغلب سرمایه داران معروف آلمان منجمله مسیواشنیلتس سرمایه دار معروف آلمان سرمایه های خودرا در روسیه بکار انداخته تاسیسات برقیه آن مملکت را ازهرحیث ازقبیل ایجاد راه آهن وکارخانجات وغیره در دست گرفته اند و امروزه روابط پستی بین مملکتین توسط راه آهن و طیاره و آب از رود خانها و کانالها مستحکم شده است واستبعاد ندارد که بعد ها اتحاد تجارتی و اقتصادی باتحاد سیاسی و پلتیکی مبدل گردد و مخصوصا ورود کنت را نتز سفیر روس به مسکو روابطرا خیلی صمیمانه نموده است

در وزارت فواید عامه

چون حاج آقا صاحب امتیاز تلفن در انزلی تاکنون شکایات عدیده از اداره پست و تلگراف نموده که بعضی سیم های او را ضبط و باعث خسارت او را فراهم نموده اند وخود حاج آقا نیز اخیرا بطهران آمده است لذا کمسیونی برای رسیدگی بمطالب مشار الیه در وزارت فواید عامه عصر دیروز تشکیل و نمایندگان وزارت داخله وپست وتلگراف و عدلیه نیز حاضر شده مشغول رسیدگی بمسائل مختلف فیه بوده اند

رئیس مالیه مازندران

شکایات زیادی از رئیس مالیه مازندران رسیده است که عموم اهالی ازسوء عملیات مشارالیه متظلم بوده ما نظر وزیر مالیه ورئیس مالیه آقای دکتر مهلسپورا باهمیت موقعیت مازندران و لزوم جلب رضایت اهالی محل جلب مینمائیم .

اعزام مامور

بطوریکه تحقیق نموده ایم در جزء بودجه وزارتداخله حقوق جگرمنی وغیره برای لشته نشاء منظور شده وچون شرح تظلمات اهالی انجا از دست امین الدوله بحقوق رسیده لشته یکنفر مامور از طرف وزارتداخله تعیین شده است که بلشته نشاء رفته عرایض اهالی را رسیدگی و تحقیق نموده راپورت دهند تااقدام لازم بعمل آید

فوت سه طفل

از قوچان راپورت میدهند که قرار خبریکه بحکومت رسیده در قلعه جات میان میان ولایت درجوف آتشش مخلوط باکرد آسکرکنین نموده برای مرك روباه بکار می بردند قدری از انهارا سه طفل در خارج قلعه پیدا کرده میخورند فاصله کمی فوت می نمایند یکنفر از اهل قلعه طفلها را دیده وارد قلعه میشود واظهار میدارد چه کسی برای مرك روباه دوا گذارده و حالیه سه روباه درخارج افتاده است دونفر میگویند ما گذارده ایم و در بین آنها گفته باشد هر یك میگویند دوا از من است بالاخره شخصی که طفل هارا دیده بوده میگوید هر کسی ثابت کند روباه ها از آن او است یکی از آنها ثابت مینماید که من دوا گذارده ام رعایا کتف اورا بسته وطفل هارا بقلعه آورده اند حکومت مامور برای جلب مرتکب فرستاده است

مرد آزاد

روز نامه مرد آزاد در تحت نظر ومدیریت فاضل محترم آقای داور نماینده محترم مجلس شورای ملی و بکمك یك عده جوانان فاضل وتحصیل کرده عنقریب بطور یومیه انتشار خواهد یافت

ما موفقیت مدیر دانشمند آن رادر خدمت بمملکت خواهانیم

تعقیب سارقین

ایالت نظامی آذربایجان تلگرافا اطلاع میدهند که راجع بسرقت مالهای مکاری در مراغه مامور مخصوص در تعاقب سارقین اعزام داشته وحکم مؤکد در دستگیری آنها و استرداد مالهای مسروقه صادر شده نتیجه را بعد اطلاع خواهند داد

مفقود شده

ازایوانکی راپورت رسیده که ازقرار معلوم کسور محمدهادی نام ایوانکی مکاری دهروز قبل از ایوانکی بطهران میرود در سرای حاجی حسن محله عربها مشغول بار کشی بوده است وچند روز میشود مشارالیه مفقود شده است والاغهای اورا حاجی سید حسن کاروانسرا دار ضبط نموده صاحبان مال پس ازشنیدن قضیه طرف طهران حرکت کرده اند که محمد هادی را جستجو نمایند

فرار مرتکب

کفیل ایالت خراسان اطلاع میدهند که قایع نام که خاری را برای فروش بابوش نزد کسی نموده بود دستگیر و مجازات سخت شده وتوقیف میباشد وبابوش که مرتکب فروش دختر بوده بروسیه فرار کرده است درمراجعت اورا دستگیر وبمجازات خواهند رسانید .

بارندگی وانسداد راه

از کلیایگان راپورت میدهند که بواسطه کثرت برف وبارندگی زیاد راه های اطراف مسدود شده وعبور ومرور موقوف شده است راپورت های این چند روزه غالب ولایات نیز حاکی از بارندگی وبرف زیاد است و بطوریکه از بعضی نقاط اطلاع میدهند سرمای امسال فوق العاده و مربوط بسال های سابق نیست

نتیجهٔ محاکمه

محاکمهٔ آقای امین الدوله که بمدعی به دویست هزار تومان مطرح بود آقای امین الدوله چون بموجب ماده ۱۴۸ درخواست ارجاع بمحضر نموده بود محکمه مزبور مدد

خدمت مدیر محترم جریده قرن بیستم دام اقباله معنی است بان مختصر عریضه مظلومانه مرا در اولین شماره درج فرمائید

آیا تقصیر با کیست

هم وطنان همه مرا می شناسید که بجز از خدمت خیانتی نکرده و آنچه داشتم در راه آزادی هم وطنان عزیز دادم محقری برای اعاشه عائله خود که محتاج نگشته و به بیت المال مسلمین دست نگذی دراز نکنم نگاه داشتم و بهیچوجه با اوضاع حاضره منتظر قدر شناسی هم نبودم برای آنکه البته مشاهده کرده اید که آنچه آزادی خواه وطن پرست بود کشتند ولی بد بختانه این مختصر دارائی را هم جبرا و عدوانا بدون هیچگونه مجوز قانونی دولت حق لا شناس از من گرفت

هم وطنان دولت دزد است دارائی مرا دزدیده غارت کرده امضای من ضمن سرا در یك تاریخ و یك موضوع معتبر دانسته املاك مرا می فروشند و امضای خود را بی اعتبار قلمداد میکنند دوسیه های وزارت عالیها شاهد قضایا و مظلومیت من است

هم وطنان محلی را که کعبه آمال ملت فرض گردید و بایدهم باشد ولی بنده نمیدانستم وبرای اثبات حقانیت خود پانزده ماهست بمجلس عارض وهشتاد روز است متحصن هستم وکلائی احوالی نپرسیدند سهل است نخواستند از بد بختیهای من هم اطلاعاتی حاصل نمایند و نیز یك نفر از وکلاء درفکر نیفتاد که مراعات قانون و نظام داخلی مجلس را نموده ازوزیر وقت سوالی نماید

هم وطنان قبلا همه را می شناختم که اکثر انها بدستورالعمل سوات بریطانیا انتخاب شده اند خواستم همه را بنموده ملت معرفی نمایم

هموطنان پانزده ماهست از مجلس یعنی ازکمسیون عرایض که برای خواص و کمسیون ارسال و مراسلاتی که برای توده ملت تشکیل شده و آنچه را به مالیه دزد نابکار بی اعتبار فرستاده جوابی ندادند

هم وطنان مالیه ومیرزا حبیب الله خان چه میگویند اگر عرایضم صدق است چرا انجام نمیدهند هرگاه خلافت است چرا بمجلس جواب نمیدهند آقای آقا میرزا حبیب الله خان باید بدانند هرگاه دزدی و خیانت رفقای ایشان ثابت ومحقق بود تازه اول ترقی ایشان وبزودی بمقام وزارت میرسد

هموطنان آیا مندرجات فوق چنانچه مفجاء وپناهی برای خود تهیه کند مفتضحا خیر امیدوارم آقایان وکلاء وزراء یك مرتبه حکم اعدام مرا داده بحم ایشان آسوده نیز مرا از این زندگانی شرم آور نجات دهند

زین العابدین جهانگیری معرف مستمان الملك

* * *

حقیقة بقدری وضعیات شرم آوراست که دیگر برای ما قوه مقایسه نمانده است

قرن بیستم

www.iran-archive.com

پنجاه هزار تومان و گسری آن را ارجاع بمحضر و بقیه آن چون قبلا رسیدگی شده بود حکم قطعی بمحکومیت امین الدوله صادر گردید

اطلاعات

اخبار روزانه مورخه ۲۱ ژانویه ۱۹۲۳

تصرف شهر مصل

برلن ـ تلگراف واصل از مصل چنین حاکی است که یکدسته از قوای ملی ایتوانی که دارای تفنگ و توپ مسلسل بودند داخل شهر شده و قسمت مرکزی شهر را متصرف شدند و هم چنین دارالحکومه را که در دست فرانسویها بود گرفتند ولی نواحی اطراف شهر و سربازخانه‌ها و مراکز ملاحان هنوز در دست فرانسویان میباشد (مصل بندری است واقع در منتهی الیه پرپس شرقی دریای بالتیک)

اعدام ایرلاندیها

لندن ۱۶ ـ در دوبلین رسما اعلام شده است که چهار نفر در روزی و یک نفر در کارلین محکوم باعدام گشته اند شب گذشته جنگ مختصری در دوبلین بوقوع پیوست ولی عده تلفات هنوز معلوم نیست

تاثیر وضعیات در ارخ نقود

نظر باینکه آلمان از پرداخت وجوه [illegible] بر مقدار پول کاغذ خود میافزاید امروز در لندن مارک آلمان تنزل کرده به ۵۳ هزار مارک تک لیره رسیده ولی فرانسه در همان ۶۷٫۵۰ یک لیره ایستاده است و علت آن حسن انتظام کار وزارت مالیه میباشد که دیگر منتظر وصول وجوه غرامات نشده و میخواهد بوسیلهٔ وضع مالیات جدید بر عواید خود بیفزاید درموقع تعطیل بورس مارک آلمان به ۶۵۰۰۰ مارک یک لیره رسید فرانک بلژیک به ۷۵٫۵۵ فرانک یک لیره تنزل کرد

نطق موسولینی

رم ـ در طی نطقی که موسولینی در کابینه ایراد نمود چنین اظهار داشت که من بدولت فرانسه خاطرنشان نموده‌ام حتی ـ الامکان از جنبه نظامی عملیات خود در روهر بکاهد و کاری نکند که بب مذاکرات برای آتیه مسدود بماند زیرا دولت ایطالی امیدوار است بتواند موافقتی بین طرفین بدهد و در همین زمینه مشغول کار است . ضمنا چنین گفت هیچ اتحادیه نخواهد توانست صلح اروپا را تامین نماید مگر اینکه انگلستان نیز در آن شرکت داشته باشد و دولت فرانسه احتمال کلی دارد نقشه غرامات ایطالیا را به پذیرد

سقوط شهر مصل

بموجب تلگرافاتیکه از (کونر) (وقپاست) بپاریس و برلن واصل شده است شهر مصل بتصرف قوای ایتوانی در آمده است

رضایت ترکها

اروزان ـ ترکها قرارداد مبادلهٔ اهالی را تصویب نموده اند و هم چنین بولغاریها و ترکها قرار داد پیشنهادی متفقین را راجع به مبادله گروهها و اسرای کشوری و اسرای جنگی قبول کرده اند ـ ترکها میخواستند قرارداد را امضا کنند ولی متفقین قبول نکرده و موکول بابعد از مبادلهٔ اهالی نمودند .

نهضت فاشیستها در آلمان

برلن ـ محافل سیاسی قوی اعتقاد دارند که نهضت فاشیستها در باویر جدی و وحشت میباشند . لیدر فاشیستها میخواهد مارک قیام عمومی شود بطوریکه جراید اشعار میدارند گویا روز بیستم ژانویه را برای یک کودتائی در نظر گرفته اند

مذاکره جنگ

تلگراف واصل از مصل چنین مشعر است که بین دولتین ایتوانی و فرانسه در مصل مذاکره جنگ بعمل آمده است تا مذاکرات کنفرانس سفرا خاتمه یابد

پیش بینی حدوث جنگ

لندن ۱۰ ـ هرچند پیشرفت دستجات قشون فرانسه در ناحیه روهر در مغرب سایر مشرق اروپا علامات و امارات شومی برای حدوث جنگ و خونریزی می باشد ولی چیزی که هست ممکن است احساسات نفرت و ضجرتی که در کلیه ملل جهان سوء آن جلو گیری نماید . از طرف دیگر خوشبختانه آخرین اخباری که از لوزان واصل شده است مؤید و مشعر بر موفقیت کنفرانس و عدم احتمال تجدید جنگ در شرق نزدیک نمیباشد

مقاومت منفی در آلمان

پاریس ۱۳ ـ اظهاریه رسمی فرانسه چنین مشعر است که آلمانها در نسبت به جنگ در بیان است از تظاهرات منطقه (روهر) سیاست مقاومت منفی را در پیش گرفته اند . مصادر و امور رسمی حاضر نیستند با نمایندگان فرانسه داخل هیچگونه مذاکراتی راجع بغرامات و اعطای تعویضات و استرداد ماشین آلات بشوند و هم چنین معلوم نیست در مذاکراتی هم که قریبا بینهای برای مبادلهٔ محصول آلزاس لرن بموجب معاهده صلح بعمل آید شرکت جویند .

اظهاریه مذکور در خاتمه چنین اشعار می دارد در صورتیکه آلمانها بخواهند که این موقعیت حاضره را ادامه دهند متفقین چاره نخواهند داشت جز این که معامله بمثل نموده تلا [illegible] بر مقدار مساحت منطقه اشغالی بیفزایند

حکومت نظامی در اسن

اسن ـ ژنرال (دکوت) فرمانده و کلیه اراضی جدید الاشغال نموده است ولی در اراضی مذکوره قوانین آلمان جاری و ساری خواهد بود

جراید آلمانی مانند سابق اشاعت می یابند ولی بآنها اخطار شده است در صورتیکه مقالات هیجان آمیزی بنگارند مورد مواخذه واقع خواهند شد معاملات تجارتی در جریان است

حضرت سعدی

چندی قبل دریکی از مجلات موسوم به (طبیعت) صورت شیخ سعدی را زیارت کردم ولازم دانستم پس از تقدیم تشکرات از حسن نیت مدیر محترم آن نامه که باشمایل شریف سعدی اولین صحیفهٔ آنرا زینت داده بودند چند نکته را که بفن چین مربوط است متذکر شوم

(۱) در آن تصویر شیخ را بی ریش ترسیم کرده بودند در حال اینکه در دوره سعدی ریش تراشی معمول نبود خصوصا قاین اشخاصیکه شیخ نامیده می شدند

(۲) کلاهی که در سران صورت بود خانه شاترد ها و نوکر های پست در آن زمان می پوشیدند و هرگز یک شیخ فاضل آن عصر آن کلاه را نمیگذاشت

(۳) قیافه آن تصویر شبیه بیک درویش گوشه نشین و میزدی بود آنهم نه یک درویشی که روزگار ناسازگار وجهالت مردم بدجنس و نادان او را مثل ناصر خسرو علوی منزوی کرده باشد بلکه مانند شاه سلطان حسین صفوی که از پس لیاقتی و بی کفایتی و تنبلی گوشه نشینی گزیده است

خلاصه آن نقشه که از روی هرج برداشته شده بی ربط و غلط است صورت اصل و صحیح سعدی که از روی مینیاتوری که در دوره خود شیخ بطرز چینی ساخته شده است دمن خودم در روسیه کوپاکردم و وزیران مجسمه بزرگ ساختم بقرار ذیل است پیشانی بلند و گشاد چشمها حساس مانند یک نقاش طبیعت ساز که هر طرفه دقت جدید ازمناظر طبیعت می‌ماند

دماغ متوسطه و پره دار اوک قدری بالا محاسن پهن و پر بر خاکاف فردوسی که گوسه مانند بوده است

دیگر چون سعدی بیشتر در سفر بوده گیسو انهم داشته و اوقاتیکه مابین قبایل اعراب میشده مثل آنان جبیه بی اندازه ولی سایر اوقات یک عمامه کوچک داشته است امیدوارم این تذکارات من که جز حقایق چیز دیگر نیست خاطر شریف و بی ایش کارکنان آن مجله را مکدر ننماید

تقاضا

با کمال احترام خاطر عموم مدیران محترم جراید و مجلات مرکز و ولایات را بتحضر سلطنه استدعا مینماید لطف فرموده در صورت امکان برای ترویج معارف یک نسخه از روزنامه یا مجلهٔ خود را بنام قرائت خانه فردوسی واقعه در خیابان علاء الدوله ارسال

فرمایند و از معارف دوستی عموم رامنون و این هیئت را مرهون فرمایند و در قرائتخانه فردوسی انگلیسی فرانسه فارسی و ریاضیات تدریس می شود

هیئت ترقی خواهان زرتشتی

اعتذار

نمره گذشته قرن بیستم صفحه ۲ بجای صفحه ۳ اشتباها افتاده و دو صفحه ۳ بجای صفحه ۲ ما از مشترکین معذرت می خواهیم

بیانیه فرقه اجتماعیون

بیانیه مبسوطی از طرف فرقه اجتماعیون بادره رسیده است که بواسطه ضیق صفحات موفق بدرج آن نشدیم ولی احساسات پاک و بی آلایش آن فرقه مقدس را از جان ودل تقدیس میکنیم

بیانیه فرقه دموکرات ایران

بیانیه از طرف مجلس محلی فرقه دموکرات ایران بادارهٔ رسیده است که مطالعه آن خشنودی بخش است ناموفقیت آن حزب بدا خواهانیم

تالیف کتابیه مولانا پن ترجمه میرزا باقر خان معلم اسلامبولی

- ۲۳ -

پس از خاتمه این کار مامورین انتظامیه زن را به محبس مرکزی (سن لازار) برده اند محاکمه با کمال سرعت اجرا یافت، اوراق و صورت محاکمه را محکمهٔ استیناف بهیئت منصفه تسلیم نمود

کشیش (لوزیه) درباب مادام فورنیه خیلی سعی و مجاهدت نمود بهر طرف و بهر وسیله مراجعه نمود بی فایده ماند حتی تمنای ملاقات زان را نمود مورد قبول نشد زیرا که مادام بدبخت ازهر گونه ملاقات و مراوده ممنوع و محروم بود

حتی در مقابل اصرار کشیش مستنطق گفته بود :

آقای کشیش . حرف مرا گوش بدهید راجع باین زن اینهمه اقدامات و مجاهدت بی ثمر و بی اثر ننمایند . این زن یک پارچه دروغ و کذب محض و مجسمه خیانت وجنایت می باشد .

بنا برین خود کشیش هم مشتبه شده خود بخود گفت، شاید متهم باشتباه افتاده‌ام. وبنای تحقیقات از هرطرف گذاشته جز جنایت وجرم پست زان فورنیه . وسوخته شدن زک کارود از آثار صداقت ودرستکاری وی چیز دیگری بدست نیاورد فقط کشیش کاری که کرد انگذاشت زورز را به دارالایتام ببرند ودرلزد خودش نگهداشت. مادام داریه هم چون پسرش را ازدست داده بود نسبت به زورز بی اندازه علاقه مندی و محبت اظهار میداشت و بجای پسرش مانند یک مادر مشفق از پرستاری وتربیت زورز محظوظ ومستفید می شد.

زورز همه مادام داریه را بی اندازه دوست می داشت وچون خود زورز یک بچهٔ خوب ومحجوب بود کشیش هم نسبت باو پسر یک زن مجرم وقاتل ازاراز همه گونه محبت فروگذار نمی کرد .

ازتوقیف و گرفتاری مادام فورنیه سه ماه تمام گذشته بود یکهفته بعد بنا بود که صورت محاکمه رسما قرائت شده حکم قطعی بدهند

بچه‌هائی که در سن وسال زورز باشند همه چیز را بزودی فراموش میکنند زورز گرچه کاملا مادرش را فراموش نکرده بود ولی چون قدغن کرده بودند که در نزد طفل بهیچوجه اسمی از مادرش نبرند بنا براین بچه هم دیگر کمتر بفکر و ذکر مادرش میافتاد

مادام داریه روزی بپرادرش گفت

اگر زن بیچاره محکوم شود باید طوری کرد که بچه نفهمد که یک مادر مجرم و جانی داشته است

حالا چیزی بخاطرم رسید

چیست

اگر مادرش محکوم شد میخواهم من این بچه را باولادی خود قبول کرده اسم خودمرا باو بدهم یک روزی بوجود او افتخار میکنم وبهمین مناسبت بچه هم جز از من مادری نخواهد داشت تاما مضطرب و مشوش نخواهد شد

خیلی خوب فکر کردید خواهرم شما را باین فکر تبریک وتقدیر میکنم ولی باید سیر کرد تا حکم صادر گردد

صبر خواهم کرد ولی شما به بی تقصیری زان فورنیه معتقد نیستید

چرا ولی طوری ذهن و خیال مرا پریشان و مشوب ساخته‌اند که متهم نردید پیدا کرده ام چیزیکه هست فرضا این زن مقصر باشد چه ربطی بپسرش دارد

هیچوقت جنایت وجرم مادر با پدری دامن گیر اولاد نمی شود این طفل معصوم است در هر حال نباید مادرش بشناسد

قسمت ادبی

ازاشخاصی که برای انها ممکن است بعلی فرصت دارند استدعا میشود کاین ادبیات را درقهوه‌خانه‌ها و گذرهای عمومی بخوانند تامخاطبین این ادبیات مستحضر شوند

ای کلا نمدیها

شهر فرنگ است ای کلا نمدیها — موقع جنگ است ای کلا نمدیها
خصم که ازرو نمیرود توبین وپش — آهن و سنگ است ای کلا نمدیها
بنده قلم دستم است‌ودست‌شماها — بیل و کلنگ است ای کلا نمدیها
زور بیارید ای کلا نمدیها
دست در آرید ای کلا نمدیها

رو بگو این نکته بر عوام لماها — که نتراشیده هستند چماق قباها
حق شما را کنند ضایع و پامال — گر که نباشد قیام و کوشش ما ها
کوشش ماها پی حقوق شماها است — به که بماها کمک کنید شماها
از چه گذارید ای کلا نمدیها
دست در آرید ای کلا نمدیها

باد صبا رو بگو بمردم میدان — ما و شما راست نام ملت ایران
مال شما را برد وزیرشدار دزد — دزد سیاست مدار دوده ساسان
فرق من و تو کلاه زرد سیاهت — هیچ شما ها ز مردمان خیابان
فرق ندارید ای کلا نمدیها
دست در آرید ای کلا نمدیها

ای رفقا این زمامدار خرابست — وضع اداری این دیار خرابست
گر چه به پندار میرزاده عشقی — هرکه بکالسکه شد سوار خرابست
ازهمه اینها خرابتر بود این مرد — ملتی از بین برو کار خرابست
فکر چه کارید ای کلا نمدیها
دست در آرید ای کلا نمدیها

ما دگر این مردرا قبول نداریم — رأی براین خائن عجول نداریم
گر نرسیده بگوشتان سخن ما — هست از این رهگذر ما فصول نداریم
حرف من و دوستان من همه حق است — این گنه ما بود که پول نداریم
گوش بدارید ای کلا نمدیها
دست در آرید ای کلا نمدیها

تازه شنیدم که داده او بیکی پول — تا که شمارا بسان طریق زند گول
چو بدهد باین است آنکه بگوید — دزد نیاید شود وزارت مسؤل
کرده شمارا بما طرف که نماید — شوشتری‌ها را مقابل دزفول
از چه فرارید ای کلا نمدیها
دست درآرید ای کلا نمدیها

حرف من ازروی منطق است واساس است — حرف مرافهمد آنکه نکته شناس است
ارث پدر را قوام السلطنه بخشید — بر به برادرش گر اواسط ناس است
دزد اگر نیست خانه اش ز چه پولی — کشته بیا کو در آن مدام پلاس است
خواب و خمارید ای کلا نمدیها
دست درآرید ای کلا نمدیها

ارث پدر گفتمت باو نرسیده — جیب شما ملت فقیر بریده
پارک بنا کرده است ورفته خراسان — هرچه که بوده در آن دهات خریده
این همه پول از کجا رسیده برایمرد — کو بسپارد بپالک های عدیده
خود نشمارید ای کلا نمدیها
دست در آرید ای کلا نمدیها

روزی از این روز ها که روز حسابست — روز حساب همین خجسته جنابست
باید از او این سؤال کرد که تو پول — ازچه‌ره آورده‌ای نوراچه جوابست
گفت اگر ارث جدم است و فلاست — گر بنما فکر نان که خربزه آبست
هان مگذارید ای کلا نمدیها
دست در آرید ای کلا نمدیها

نیست پراین دسته بند مرد زبر دست — دست ز بردست‌تر ز دسته او هست
از پی اخراج او چهل سه وکیل از — چند دگر رای داد وباشد و بنشست
سخت خورد او شکست دسته او نیز — بشکند ازاو کمر اگر که نه بشکست
سنگ بیارید ای کلا نمدیها
دست درآرید ای کلا نمدیها

﴿ عشقی ﴾

روزنامه سیاست بی محاکمه توقیف شده و آزادی آن منوط با فقادن کابینه است .

طوفان

روزنامه ملی طوفان هنوز توقیف است ولی عقیده‌میپسندکان طوفان‌بانهایت سرعت درکار انتشار است

ایران آزاد

روزنامه ایران‌آزاد هنوز توقیف است خدایه قوام السلطنه پشیمانی بدهد

غزل

وای برآنها که اظهار شرافت میکنند — وانکه اندر محو آزادی قیامت میکنند
در بهارستان فرستادند یک‌مشتی عوام — از برای محو آزادی رذالت میکنند
میدهند ازهرطرف برماچه اسبهای‌بد — عیب‌خود گویند ما را با شهامت میکنند
این ملامت نیست یاران افتخار ما بود — خائنین ملک چون مارا ملامت میکنند
زنده‌باد آن‌مردم صالح که دراین کشمکش — با هجوم ارتجاعی استقامت میکنند
راستی آزاد این مردم برابر درجهان — از خیانت کاری ابراز کرامت میکنند

علی آزاد

آقای علی بدیع

رباعی که فرستادید مطالعه شد اگر نسخه آنرا خودتان دارید درست مطالعه فرمائید منطق سلیمی ندارد وثوق الدوله هر گناهی که کرده باشد خودش باید مسؤل آن گناهها باشد و قوام السلطنه خودش بقدری گناه کرده است که محتاج بتحمل پاداش خیانت های وثوق الدوله نباشد طرفیت ما با قوام‌السلطنه برای خیانت های برادرش وثوق الدوله نیست خود قوام ـ السلطنه‌هم خائن است اگر قوام السلطنه صالح بود ما از او تمجید میکردیم و هر گز گناهان برادرش وثوق الدوله را پای او حساب نمیکردیم

بقیه از مقاله قبل مسائل خارجی افتتاح مجلس تجارتی روس در مشرق

نطق رفیق ل . م . کاراخان

رفیق کاراخان از طرف کمیساریات ملی امور خارجه مجلسین را تبریک گفته اظهار داشت‌از همان روزهای اول استقرار حکومت شوراوی مناسبات سیاسی ما بامشرق زمین رو به بهبودی گذاشت نمایندگان ممالک شرقی اولین نمایندگانی بودند که ما در مسکو مشاهده‌و ملاقات نمودیم‌لیکن مناسبات تجارتی ما ببعضی از ممالک‌شرقی چندان رضایت بخش نیست ودر این‌قسمت ما دچار مشکلاتی هستیم یکی از علتی که مانع از استقرار مناسبات اقتصادی میباشد این است که ما خوب بحال یکدیگر پی نبرده‌ایم مجلس‌تجارتی روس‌وشرق تشکیل مناسبات اقتصادی مارا اعم مقاصد خود قرار میدهد وموفقیت آن دراین ناحیه تامین گردیده است‌تصور میرود که‌تاسیس مجلس تجارتی فقط در مسکو اکتفا ننمود بلکه شعب و وکالتگریهای آن در ممالک شرقی‌تشکیل خواهدیافت نمایندگان کمیساریات امورخارجه درممالک‌مزبوره ازکلیه‌اقدامات مجلس تجارتی حسن استفاده نموده و در پیشرفت کار های آن همه گونه مساعدت خواهند نمود .

نطق سفیر ایران

مشاورالممالک‌سفیر فوق‌العاده ایران در نطق خود متذکر گردید که مجلس تجارتی روس و شرق که میرود افتتاح یابد موجبات توسعه مناسبات تجارتی با ممالک شرقی را فراهم خواهد ساخت و بعد کارکنان دولتی روسیه راکه موسس‌این بنا میباشند تبریک و تهنیت گفت سپس‌سفیر ایران چنین بیان داشت که از موقع قطع مناسبات با روسیه مملکت ایران بخسارات عظیمی دچار گشت مملکت روسیه ازازمنه قدیمه اجناسی تهیه مینمود که رواج بازار ایران بود و طاق سلیقه و تقاضای ملت ایران بود ، من امیدوارم که این مجلس درتسویه‌مسائل نظاماتهای گمرکی وتدوین شرائط اعتبار و غیره بذل مساعدت نماید همه میدانند که براسطه اطلاعات مغرضانه که دشمنان روسیه انتشار میدادند ایران در دالستن وضعیت امور روسیه بر خلاف واقع استحضار حاصل‌نموده بود من خودم در ایامیکه خارج از روسیه اقامت داشتم‌از وضعیت حقیقی امور بی اطلاع بودم من پیشنهاد دولت متبوعه خود را قبول نموده وبه پایتخت نیرومند شما قدم گذاردم این قدم من ناشی از منافع وطنم بود که مال ساکن ازپیوسته مناسبات دوستانه باروسیه داشتند امروزهم لیت مقدس من این است که‌این دوستی وموودت بیش ازپیش استحکام یابدین امیدوارم که باتمایلات مساعدت‌آمیز اولیای امور روسیه قرارداد تجارتی ما منعقد وباکمک وهمراهی مجلسی که افتتاح می‌یابدمناسبات متقابله‌اقتصادی مارجه‌احسنی کسب کند .

نطق نماینده عثمانی

عزیزبیک شارژدافر دولت‌عثمانی حاضرین را تهنیت گفته و خاطر نشان ساخت‌که لازم است مناسبات اقتصادی که‌بین روسیه و عثمانی در مدت سالیان دراز بر قرار بود مستقر گردد نه‌تنها عثمانی درروسیه علاقمند است بلکه روسیه نیز باید بمقمالی علاقه داشته باشد . من امیدواریم که مشکلات موجوده در راه مناسبات تجارتی روسیه و عثمانی دوامی نداشته و مرتفع خواهند شدومجلس تجارتی دراجرای این مقصود مساعدت خواهد نمود

نطق سفیر مغولستان

جانا ما نماینده مختار دولت ملی مغولستان اشعار داشت که روسیه ساوتی دوست ترین دولتی نسبت به مغولستان می باشد و اینک که مذاکرات قرار داد تجارتی بصورت خوشی خاتمه یافته است ملت مغولستان منتظر مال التجاره واجناس روسیه می باشد . مجلس تجارتی باید مساعدت کند که روسیه موقعیت سابق خودرا که قبل ازجنگ درمغولستان داشت مجددا احراز نماید .

پس ازخاتمه بیانات نماینده مغولستان رفیق خینچوک نماینده سائطرو بوزونماینده‌کان مختار بخارا وخوارزم وجماهیر قفقاز و نماینده انجمنی شرقی رفیق پار لودیچ که از طرف کمیساریات خارجه و جماهیر مستقلی داخلی تبریک گفت ونماینده کمیته نمایش فلاحتی و زراعتی که هریک بنوبه خود لطفی ایراد نموده و افتتاح مجلس‌را تبریک گفتند

خطابه رفیق ی . ی . خودوروف

رفیق خودوروف خطابه جالب توجهی درباب‌دورنمای‌تجارت جمهوری‌سوسیالیستی فدراتیو شوروی روس بامشرق زمین‌ایراد

بقیه دارد

مطبعه ایران

www.iranarchive.com